

**UCHWAŁA NR LIX/1123/24
RADY MIASTA TYCHY**

z dnia 21 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej kontroli Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach w zakresie działalności Cmentarzy Komunalnych

Na podstawie art. 18 a ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) w związku z § 28 i § 38 ust. 5 Statutu Miasta Tychy przyjętego Uchwałą Nr 0150/II/10/02 Rady Miasta Tychy z dnia 5 grudnia 2002 r. (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Śląsk. z 2018 r., poz. 754 z późn. zm.), na wniosek i po zaopiniowaniu przez Komisję Rewizyjną,

Rada Miasta Tychy uchwała:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej kontroli Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach w zakresie działalności Cmentarzy Komunalnych. Protokół końcowy z kontroli stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Odpowiedzialnym za wykonanie Uchwały jest Prezydent Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Załącznik do uchwały Nr LIX/1123/24

Rady Miasta Tychy

z dnia 21 marca 2024 r.

PROTOKÓŁ
z dnia 8 marca 2024 r.
z kontroli Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach w zakresie działalności Cmentarzy Komunalnych

Na podstawie przepisów § 34 Statutu Miasta Tychy przyjętego Uchwałą Nr 0150/II/10/02 Rady Miasta Tychy z dnia 5 grudnia 2002 r. oraz na podstawie Uchwały Nr LVI/1063/23 Rady Miasta Tychy z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej na I półrocze 2024 roku upoważniono członków komisji do przeprowadzenia kontroli w Tyskim Zakładzie Usług Komunalnych w Tychach w zakresie działalności Cmentarzy Komunalnych.

Miejsce i okres kontroli:

Tyski Zakład Usług Komunalnych jest jednostką budżetową Miasta Tychy. Nie posiada osobowości prawnej, działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności Uchwał Rady Miasta. Siedziba jednostki znajduje się w Tychach na ulicy Budowlanych 43.

W siedzibie jednostki w obecności Dyrektora Agnieszki Lyszczok Komisja Rewizyjna rozpoczęła kontrolę w dniu 15 stycznia 2024 r. Kontrola trwała od dnia 15 stycznia 2024 r. do dnia 6 marca 2024 r.

Zakres kontroli:

1. Działalność cmentarzy komunalnych w Tychach:
  - 1a. Informacje ogólne.
  - 1b. Ilość pochówków, ilość wolnych miejsc grzebalnych.
  - 1c. Odzyskiwanie miejsc grzebalnych.
2. Zatrudnienie i koszty funkcjonowania cmentarzy komunalnych.
3. Planowane inwestycje.
4. Funkcjonowanie przeglądarki GROBONET.

Kontrolę przeprowadzono przy udziale:

Dyrektora Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych w Tychach Agnieszki Lyszczok.

USTALENIA KONTROLI:

1. Działalność cmentarzy komunalnych w Tychach:

1a. W zakresie działalności Tyskiego Zakładu Komunalnego znajduje się prowadzenie cmentarzy komunalnych. Regulamin cmentarzy komunalnych przy ulicach Cmentarnej oraz Barwnej reguluje Zarządzenie Nr 0151/196/05 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 31 października 2005 r. Cmentarz Komunalny jest mieniem komunalnym Miasta Tychy, utrzymywany jako teren zielony o założeniu parkowym.

Cmentarz Komunalny w Tychach – Wartogłowcu został otwarty w 1964 roku (pierwsze pochówki odbyły się tam pod koniec roku 1963). Początkowo zajmował przestrzeń „na wzgórzu”, gdzie obecnie znajdują się kwatery A do C. Kolejne lata podjęto decyzję o rozbudowie cmentarza, aż do obecnego kształtu. Do dnia dzisiejszego pochowano na cmentarzu około 32 200 osób. Oprócz mieszkańców naszego miasta spoczywają tutaj bohaterowi powstań śląskich, wojenni jak i osoby zasłużone dla kultury, nauki i sportu.

Cmentarz Komunalny w Tychach przy ul. Barwnej otwarty został 1 stycznia 2004 r. na obrzeżu miasta, na piaszczystych terenach leśnych, graniczących z gminą Bojszowy. Do dnia dzisiejszego

wykonany i oddany do użytku został I etap planowanej w 2003 r. całości inwestycji. Po upływie 20 lat koncepcja rozbudowy cmentarza uległa zmianie i planowane jest znacznie zwiększenie ilości kwater niż przewidziano w roku 2023. Od początku bieżącego roku rozpoczęła się rozbudowa cmentarza. Planowana rozbudowa zakładając obecną liczbę pochówków wystarczy na około 3-4 lata. Po tym czasie niezwłocznie należy przystąpić do dalszej rozbudowy kwater grzebalnych. Do dnia dzisiejszego na terenie cmentarza komunalnego na ul. Barwnej pochowano około 4500 osób.

Cmentarz Komunalny w centrum Tychów przy ul. Turkusowej jest zamknięty od roku 1970, decyzją ówczesnego ministra gospodarki komunalnej i ochrony środowiska. Od tego czasu na cmentarzu nie odbył się żaden pogrzeb. Nie ma też możliwości ponownego wykorzystania miejsc grzebalnych. Główny powód zamknięcia cmentarza to budowa osiedla mieszkaniowego w bliskiej odległości od istniejącego cmentarza. Na tym cmentarzu pochowanych jest ok. 270 osób, głównie z rejonu staropaprocańskiego.

1b. Ilość pochówków na tyskich cmentarzach w latach objętych kontrolą 2021 – 2023:

Rok 2021

CK Wartogłowiec 745 (w tym urnowe 412);

CK Barwna 347 (w tym urnowe 188).

Rok 2022

CK Wartogłowiec 578 (w tym urnowe 380);

CK Barwna 320 (w tym urnowe 164).

Rok 2023

CK Wartogłowiec 590 (w tym urnowe 405);

CK Barwna 263 (w tym urnowe 135).

Ilość miejsc grzebalnych:

Wolne miejsca grzebalne można znaleźć na obu tyskich cmentarzach. Na cmentarzu w Tychach – Wartogłowcu znajdują się tylko w ścianie kolumbarnej. Tyski Zakład Usług Komunalnych dysponuje 538 niszami na 2 urny z początkowych 576 (36 nisz zajęto na pochówki, 2 zostały zarezerwowane).

Na cmentarzu przy ul. Barwnej pozostały ostatnie wolne miejsca. Na dzień dzisiejszy cmentarz dysponuje:

- około 50 miejsc pod tradycyjne miejsca „pod trumnę”;
- około 30 miejsc pod groby urnowe rodzinne, ziemne lub murowane;
- około 20 miejsc pod groby urnowe pojedyncze.

1c. Odzyskiwanie miejsce grzebalnych:

Odzyskiwanie miejsc grzebalnych może mieć miejsce tylko na tyskim cmentarzu komunalnym Tychy – Wartogłowiec. Na cmentarzu przy ul. Barwnej pierwszy pochówek miał miejsce w sierpniu 2004 r. Nie minął więc ustawowo wymagany okres 20 lat dzierżawy miejsca grzebalnego. Ewentualne odzyskiwanie miejsc będzie mogło nastąpić po 1 stycznia 2025 r. Po tej dacie Tyski Zakład Usług Komunalnych zapowiada rozpoczęcia procedury odzyskiwania nieopłaconych miejsc zapisaną w Zarządzeniu Nr 0050/404/18 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 29 listopada 2018 r.

Na cmentarzu w Tychach – Wartogłowcu przeprowadzane są akcje informacyjne, dotyczące konieczności opłacania grobów na kolejne lata dzierżawy. Akcje te polegają na naklejaniu na nieopłacony grób naklejki z informacją o braku opłaty i prośbą o kontakt z administracją cmentarza. Obecnie ilość zadłużonych miejsc dzierżawionych kształtuje się na poziomie 8% -10% co stanowi wartość porównywalną do cmentarzy komunalnych w innych miastach.

Należy podkreślić, że odzyskiwanie miejsc odbywa się w miarę możliwości technicznych i terenowych dotyczących konkretnej kwatery – miejsca. Według zapewnień jednostki kontrolowanej takie akcje są planowane również w roku bieżącym jak i w latach przyszłych.

2. Zatrudnienie i koszty funkcjonowania cmentarzy komunalnych:

Na obu tyskich cmentarzach komunalnych Tyski Zakład Usług Komunalnych w Tychach zatrudnia 7 osób na pełnych etatach. Do obsługi biura i nadzoru oddelegowane są 2 osoby, utrzymaniem cmentarza w Tychach Wartogłowcu zajmują się 4 osoby i 1 osoba dba o cmentarz na ul. Barwnej. Po zakończeniu rozbudowy cmentarza Tyski Zakład Usług Komunalnych zapowiada potrzebę dodatkowych etatów w celu utrzymania wysokiej jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców.

Wydatki związane z utrzymaniem cmentarzy komunalnych w latach 2021-2023:

- Rok 2021 łączna kwota wydatków: 1 019 902,06
- Rok 2022 łączna kwota wydatków: 1 203 411,24
- Rok 2023 łączna kwota wydatków: 1 344 981,89

3. Planowane inwestycje:

Wszelkie inwestycje planowane przez Tyski Zakład Usług Komunalnych w Tychach dotyczą cmentarza w Tychach – Wartogłowcu. Cmentarz przy ul. Barwnej jest rozbudowywany przez Wydział Innowacji i Inwestycji Urzędu Miasta.

Do planowanych inwestycji wskazano:

- a.wymiana punktów wodnych;
- b.wymiana nawierzchni asfaltowej na części alejek;
- c.remont postumentu pod krzyżem;
- d.remont otoczenia alei Głównej, w zakresie usunięcia rosnących wzdłuż alei tui, wykarczowaniu korzeni i posadzeniu roślinności parkowej;
- e.wymiana starego drewnianego krzyża, znajdującego naprzeciwko domu pogrzebowego na nowy.

4. Funkcjonowanie przeglądarki GROBONET:

Obecnie przeglądarka jest powiązana tylko z cmentarzem w Tychach – Wartogłowcu. Według opinii mieszkańców posiadanie przeglądarki daje mnóstwo korzyści dla osób korzystających z cmentarza, poszukujących swoich bliskich, znajomych, którzy zmarli itd.

Według informacji przekazanych przez Dyrektora jednostki, inwestycja związana z założeniem takiej samej przeglądarki dla cmentarza w Tychach przy ul. Barwnej wstrzymana była do czasu rozbudowy przedmiotowego cmentarza.

WNIOSKI KOMISJI REWIZYJNEJ:

Po przeprowadzonej analizie dostarczonych dokumentów, rozmowie z przedstawicielami jednostki, Komisja Rewizyjna ocenia pozytywnie funkcjonowanie Cmentarzy Komunalnych zarządzanych przez Tyski Zakład Usług Komunalnych w Tychach.

Komisja Rewizyjna wnioskuje o dopilnowanie terminowości prac związanych z rozbudową cmentarza na ul. Barwnej z uwagi na kurczenie się dostępności wolnych miejsc przeznaczonych do grzebania zmarłych. Ponadto sugeruje się wzmocnienie akcji informacyjnej związanej z odzyskiwaniem miejsc grzebalnych z wykorzystaniem tygodnika Twoje Tychy.

Komisja wnioskuje o jak najszybsze wprowadzenie przeglądarki internetowej GROBONET również dla obiektu zlokalizowanego na ulicy Barwnej.

ZALECENIA POKONTROLNE:

Brak zaleceń pokontrolnych.

Na tym kontrolę zakończono.

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Tychy w składzie:

1. Patrycja Kosowska – Pawłowicz – Przewodnicząca
2. Ali Nurbagandow – Zastępca Przewodniczącej
3. Anita Skapczyk – Sekretarz

4. Jarosław Hajduk – Członek